

Arkivsaksnr: 2024/4707-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 16.05.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	31/24	23. 5

Behandling av flerårigsøknad om taksering av fjellryper med hund i Komagdalen - UIT COAT prosjektet 2024

Vedlegg:

- 1 Dispensasjon til taksering av li- og fjellryper i Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - UIT COAT 2023
- 2 Søknad til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre om tillatelse til taksering av rype 2024.pdf
- 3 Søknad om tillatelse - Varangerhalvøya nasjonalpark - taksering av rype - COAT og UiT Norges arktiske universitet
- 4 Grunneiers tillatelse til taksering av rype - Nesseby og Båtsfjord kommuner

Forvalters innstilling

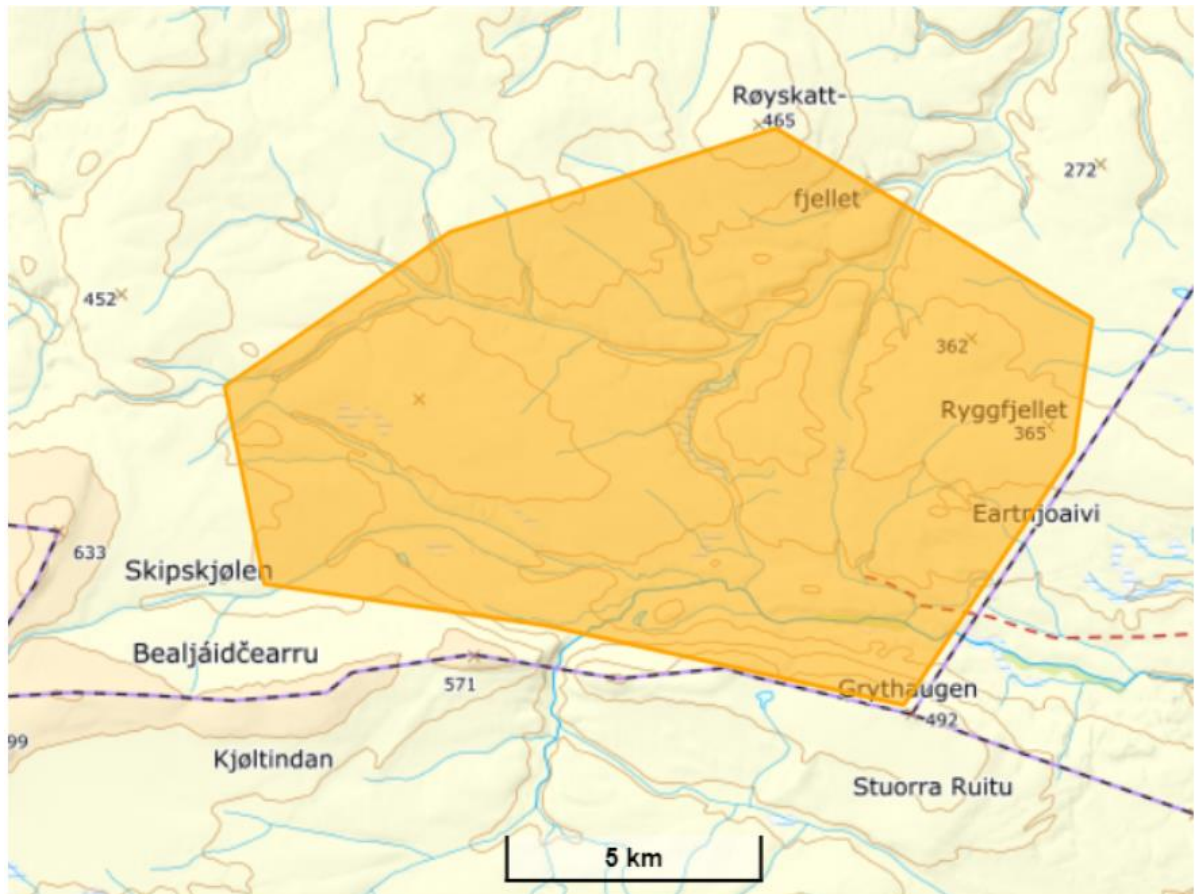
UIT v/ COAT prosjektet – Klimaøkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra gis dispensasjon fra verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark jamfør Naturmangfoldlovens § 48, 12, 10 til å gjennomføre organisert taksering av li- og fjellryper med hund innen område markert i figur 1 (under).

Jamfør Natrumangfoldlovens §12, beste miljøforsvarlige metode gjelder tillatelsen kun utenom ordinær båndtvangstid 21 – 27 august 2024.

Dispensasjon gis ikke utover 2024, da aktiviteten bør vurderes som en helhetlig del i COAT prosjektet ved evt. søknad om forlengelse tiltaket for alle delmodulene fra og med 2025. Naturmangfoldlovens § 10 stiller krav til at samlet belastning av aktiviteter og tiltak skal vurderes.

Vilkår

- Deltakerne skal i forkant ha lest gjennom verneforskriften for *Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras* og bestemmelsene skal tas med i planleggingen, for å unngå at vernereglene brytes uforvarende.
- Ved taksering skal fjellrevhiene i området unngås med god avstand – 1 km
- Taksørene skal være kjent med bestemmelsene i forskrift om fjellrev som prioritert art, og ved forstyrrelse trekke seg unna og for øvrig holde minimum 300 m avstand.
- For øvrig dyreliv og tamreinen må ikke forstyrres unødige og vegetasjon skal ikke forringes
- Nødvendige tiltak skal være igansatt for å unngå at prosjektets hunder jager sau- og tamreinen i området ved gjennomføring av tiltaket.
- Prinsipper for sporløs ferdsel skal følges, slik at forskningsaktiviteten ikke medfører flerårige spor
- Ved eventuell båling ved teltplass skal etablerte bålplasser benyttes. Søppel skal tas med hjem og ikke brennes. All håndtering av avfall skal planlegges på forhånd mht. å sikre sporløs ferdsel av aktiviteten.
- Observasjoner av sårbare og trua arter skal meldes inn til nasjonalparkforvalter (fjellrev, snøugle)
- Området inneholder kulturminner som er fredet, og flytting av stein skal unngås
- Kunnskapen som samles inn skal deles med forvaltningsmyndigheten i form av rapport jfr. rutiner i prosjektet. Hensikten er at denne skal kunne legges til grunn i tilfeller kunnskapen er nyttig ved forvaltningsmyndighetens offentlige beslutninger for området.
- Fører og hund skal ha gps med tracklog, som skal arkiveres. Dette er for at forvaltningsmyndigheten skal kunne føre tilsyn med virksomheten mht. krav om minimumsavstand på 1 km fra evt. fjellrevhi.
- Ved uønska hendelser som at hund og fører kommer nærmere fjellrevhi enn 1 km, at hund eller fører støkker fjellrev eller hund jager rein og sau, eller får tak i ryper eller annen hund skal dette loggføres årlig for å kunne tas med i evalueringen av overvåkningsmetoden.

Figur 1 Markert område (i oransje) viser hvor takseringen vil foregå i Komagdalen.

Saksopplysninger

Søknaden (fullstendig søknad i vedlegg)

I forbindelse med prosjektet Klimaøkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra (COAT) ledet av UiT ønsker vi å gjøre taksering av ryper i prosjektområdet på Varangerhalvøya.

I COAT gjennomfører vi allerede vårtellingen av hekkebestandene til både lirype og fjellrype med automatiske lyttestasjoner. Disse monteres opp i april og samles inn i juli. Ryper har stort formeringspotensiale og legger vanligvis 10-12 egg hvert år. Altså vil antallet kyllinger som overlever til høsten ha stor betydning for bestanden når høstingen skjer. Derfor ønsker vi å supplere vårtakseringene med undersøkelser av kullstørrelse på høsten, kort tid før jaktseasonen. Noen tall på kullstørrelse hos lirype får vi gjennom FeFo's årlig takseringslinjer. Men for å øke sikkerheten på disse estimatene og få bedre sammenfall i rom mellom vår- og høsttakseringene ønsker vi å supplere med noe ekstra høsttaksering i områdene hvor vårtakseringene gjennomføres. For fjellryper finnes ingen andre mål på kullstørrelse da de ikke er en del av FeFo's årlig overvåking. Vi ønsker derfor å gjennomføre taksering også av fjellrype.

Vi vil gjennomføre ekstra taksering i to områder som begge er knyttet til eksisterende overvåking av vårbestandene med lyttestasjoner. Det ene området ligger i Nesseby kommune på vestsiden av Vestre Jakobselv, og befinner seg utenfor nasjonalparken. Det andre området ligger i Båtsfjord- og Vardø kommune, i Komagdalen i nasjonalparken (Fig.1). I Komagdalen vil vi kun takserer fjellrype da FeFo allerede har eksisterende takseringslinjer for liryper i nærheten av dette området. Området deles inn i mindre «soner», som hver blir taksert én gang

slik at viltet i området ikke forstyrres gjentatte ganger. For å få robuste estimat på kullstørrelse ønsker vi å oppnå et visst antall unike observasjoner. I Komagdalen er det i hovedsak Ryggfjellet som er fokusområde for taksering av fjellryper, men ved lavere rypetettheter ønsker vi også å ha mulighet til å takserer områder ved Gárگاš og søndre del av Røyskattfjellet for å innfri minsteantall observasjoner.

Takseringen vil foregå med stående fuglehund i det forhåndsbestemte området (se fig.1). Vi er kjent med fjellrevhiene i området og vil holde god avstand til disse. Taksørene vil notere lokasjon og kullstørrelsen når fuglene påtreffes. De lokale taksørene som bidrar i arbeidet har trening i å takserer ryper for FeFo, og vi vil utelukkende benytte godt dresserte hunder for å sikre at ingen fugler blir skadet. Takseringen vil skje i perioden 10. – 27. august, og taksering med hund tar normalt 3-5 dager I det omfang takseringen vil foregå før den ordinære båndtvangstiden er avsluttet (til og med 20. august), vil vi søke relevant kommune om dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsen.

Vurdering

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Naturmangfoldloven, verneforskrift og retningslinjer

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter utgitt av Miljødirektoratet 2014 er også lagt til grunn.

Behandlingsmåte

Taksering med hund er omsøkt for flere år og i båndtvangstiden og kommer i tillegg til COATs forskningsaktiviteter i området og må behandles av nasjonalparkstyret.

Verneforskriften for Varangerhalvøya Nasjonalpark sier Verneformål

Formålet med Varangerhalvøya Nasjonalpark er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

.....

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

• Verneforskriftens § 3, punkt 1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling, henleggelse av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet

Dyrelivet, også hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt.

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes

5. *Ferdsel*

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt slik at det ikke skjer skade på vegetasjon og kulturminner. Dyrelivet må ikke forstyrres.

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. § 7. Det vises til forvaltningsplanen etter § 5.

I og med at aktiviteten er organisert og en del av UIT COAT prosjektet hvor prosjektets helhetlige ramme for aktivitet tidligere har vært behandlet og tatt stilling til, og denne aktiviteten kommer i tillegg til for øvrig aktivitet i prosjektet, krever den tillatelse fra vernebestemmelsene.

Verneforskriften har ikke unntaksbestemmelser som gir hjemmel for å gi tillatelse i forskriften, slik at saken vurderes jamfør Naturmangfoldlovens § 48 (unntaksparagraf for verneforskrifter). Tiltaket angår organisert ferdsel med hund for registrering av ryper.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, det er i slike tilfelle opp til forvaltningens skjønn om dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Bestemmelsen skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket og det bør vurderes hvilke konsekvenser det kan få dersom andre kan tenkes søke på samme grunnlag.

Denne saken er ikke da av en slik karakter at den angår § 48 bestemmelser om vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn.

Naturfaglig beskrivelse av området

Omsøkt forskningsområde ligger i Komagdalen og Sandfjorddalen i Båtsfjord kommune, i den kaldeste delen av nasjonalparken.

Området er i lavarktisk klimasone og området nærmest elva i dalen har vierkratt stedvis på breddene som er viktig for fugleliv, småpattedyr og elg (vinterstid). I de høyereliggende områdene er det sparsomt med vegetasjon, foruten noen bekkedrag og myrer med gressletter. I nærhet av området forekommer årvisst sjeldne arter som snøugle med fast forekomst fjellrev. I omkringliggende områder forekommer sangsvane, kongeørn, havørn og karakterarter som ravn, liryte, fjellryte, heilo, fjelljo, fjellerke, blåstrupe, lappipilerke, lappspurv, smålom m.fl.

De aktuelle områdene overlapper delvis med de som er mest sårbare for forstyrrelser for fjellrev i nasjonalparken, men søker oppgir man kjenner eventuelle hi og vil unngå dem med 1 km avstand. Tiltaket gjøres sent i august og valper vil være relativt store og vil sannsynligvis befinne seg nært hi og vil sannsynligvis komme seg unna hunder.

Det er vanskelig å gjøre vurderinger på hvordan ferdsel og forstyrrelser i elvedalene påvirker dyrelivet i mer høytliggende områder. Det er vanskelig å vurdere hvilket omfang av ferdsel i området i sum som er ønskelig mht. å unngå at fast forekommende arter endrer atferd og unnviker deler av funksjonsområdene sine. At noen personer går med hund gjennom området, utenom båndtvangstid vurderes som enkelthendelse med liten påvirkning, selv i de høyereliggende områdene hvor det sjelden brukes fuglehunder på fuglehundtrening/fjellrytejakt.

Det har vært økende aktivitet ved fiske langs elva (flere solgte fiskekort) og Komagdalen er funksjonsområde for en rekke rovfuglarter og for fjellrev. I 2023 ble laksefisket stengt allerede på grunn av tellingene tilsier at man vil ha utfordringer med å nå gytefiskmålene for Komagelva.

Perletur til hengebrua har gitt økt ferdsel dit, i tillegg til andre turgåere relatert til nasjonalparken og besøksstrategien knyttet til denne, ved at det er tilrettelagt for at noen flere kan gå langs linjehyttene på tvers av nasjonalparken gjennom Komagdalen. Dette er i utkanten av omsøkt område.

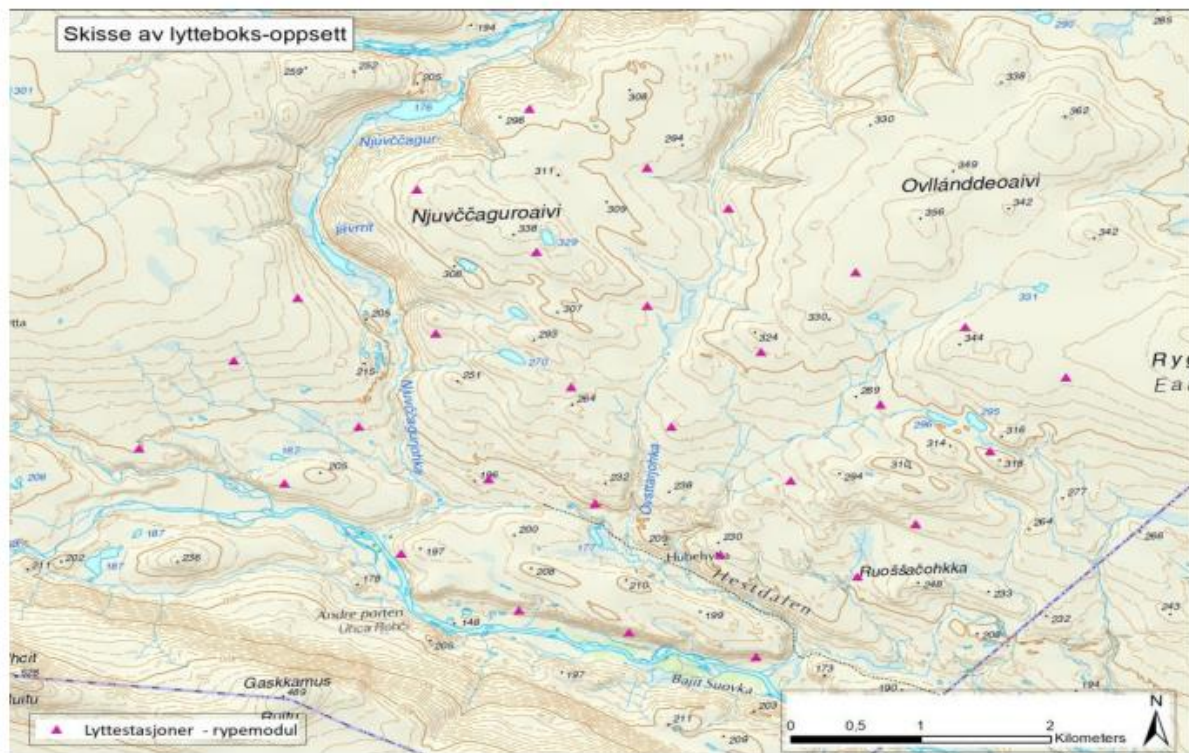
Vurdering jamfør naturmangfoldlovens § 8-12

Kunnskapen i saken vurderes som relativt god for omsøkt metode for innsamling og påvirkning ved forstyrrelse, jamfør Naturmangfoldlovens § 8. Noen av områdene som omsøkes undersøkt har vært befart av forvalter. Taksering ved bruk av hund av liryper er en mye brukt metode, men mindre brukt på fjellryper. UIT COATs erfaringer fra foregående år i Bergebydalen tilsier at man finner flere av fjellrypene ved bruk av hund og man lykkes godt ved bruk av erfarne hunder.

Det knyttes noe usikkerhet til hvilket omfang av ferdsel relatert til forskning i et område som på sikt kan gi negative effekter på forekommende arter. Tiltaket vurderes ikke for å øke belastningen vesentlig, og er forbigående og kortvarig.

Registreringen vil bidra til økt kunnskap om rypebestanden på høsten før jakt og kan relateres til å øke verdien av kunnskapen man også får fra lyttestasjonene som er utplassert fra april til starten av juli. Det vektlegges at området har lyttebokser jfr. kart under. De er utplassert fra ca.

15 april – 15 juli.

Både li- og fjellryper kan forekomme i høye tettheter i ellers marginale områder og står på matseddelen for en rekke arter og er således en nøkkelart i høyfjellsøkosystemet og på den lavarktiske tundraen. Prosjektet vil således gi mer kunnskap med betydning for verneverdiene, inkludert indirekte for andre høyfjellspesialister som har ryper på matseddelen som fjellrev, kongeørn, jaktfalk, fjellvåk, rødrev, snøugle etc.

Naturmangfoldlovens § 9 føre – var vurderes som lite aktuell da saken og konsekvensene er godt opplyst og tiltaket er ettårig, forstyrrelsene er små og forbigående. Ved gjennomføring utenom båndtvangstid og med erfarne hunder, ansees forstyrrelsene for å bli minimert.

Naturmangfoldlovens § 10 – samlet belastning

Det er allerede etablert forskning i området. Det er nøye vurdert i COAT prosjektet, hva man ønsker å tillate og hva man kan tillate jamfør formålsparagrafen for Varangerhalvøya nasjonalpark – som bl.a. er å ivareta et vesentlig urørt område. Registreringen er forbigående og pågår i en tid COAT ikke har andre aktiviteter i området.

Naturmangfoldlovens § 11

Kostnadene ved miljøforringelse belastes tiltakshaver. Bestemmelsen er lite aktuelt.

Naturmangfoldlovens § 12 – beste miljøforsvarlige teknikker

Man gjennomførte taksering uten hund i 2023 innen samme område, og metodikken ble evaluert og sammenliknet med bruk av hund. Metodikk med bruk av hund var best og derfor ønskes dette også innen nasjonalparken i år. Metodikk som gir de beste resultater mht. hva forskerne ønsker av presise data er identifisert. At noen personer går på linje gjennom landskapet sammen med erfarne fuglehunder, ansees som en god nok miljøforsvarlig teknikk, gitt at den gjennomføres senest mulig (utenom båndtvangstiden), og nødvendige tiltak er igangsatt for å unngå forstyrrelse av rein og sau på beite.

Ved fokus ved vilkårsetting for sporløs ferdsel unngås at forskningen øker omfanget av ferdselsspor i området. Spor av bålplasser og doplasser i Komagdalen er økende, sannsynligvis knyttet til noe økt omfang av laksefiskere (?) og turgåere (?) langs elva primært i juli.

Påvirkning på reindriften

Forstyrrelse vurderes til å være forbigående og kortvarig med 6 dagers rom for gjennomføring. Reinbeitedistrikt 6 ble i 2023 gitt mulighet for å uttale seg til søknaden inkl. bruk av hund, men har ikke uttalt seg. I og med at tiltaket innstilles for 1 – årig tillatelse og bruk av hund utenom båndtvangstid med gitte vilkår, som ivaretar at verken sau eller rein jages av hund, er ikke søknaden sendt på høring. Tiltaket vurderes for å ha liten påvirkning på reindriften.

Presedens vurderinger

Når vedtak etter naturmangfoldlovens § 48 skal fattes, er det særlig viktig å tenke på eventuelle presedensvirkninger av vedtaket. I og med at tiltaket er ettårig, og man i et mer langvarig perspektiv vil vurdere saken sammen med samla omfang av tiltak i COAT prosjektet helhetlig, har det lite presedens. Saken vil da også bli sendt på høring hos lokalt reinbeitedistrikt. Det er vanlig å innvilge dispensasjon for innhenting av basiskunnskap som registrering av arter, i alle fall enkeltår. I nasjonalparken er det ekstra viktig å ha oversikt over forekommende arter. Med gitte spådommer for endring i klima i lavarktisk klimason er det ekstra viktig å ha kunnskap om artene som fins i nasjonalparken, og hvordan biologisk mangfold i økosystemet utvikler seg med klimaets endringer. Forsøket kan gjentas senere etter at klimaet er endret og man kan se om det er skjedd endringer i artssammensetning og antallsfordeling av de ulike arter knyttet til forekommende vegetasjon og klima. Tiltaket kan bidra til en mer presis bestandsovervåking av arter som lirype og fjellrype. Disse kan oppleve et høyt jakttrykk områdevis, hvor de samtidig er bytte for nasjonalparkens naturlige forekommende arter. Grunneier kan ved fastsettelse av kvoter bidra til at høstingsratene er tilpasset bestandene, slik at overhøsting unngås. Overhøsting ved jakt vil være negativt for nasjonalparkens arter som har ryper på matseddelen.

Forvalter kommer til at registreringen vil øke kunnskapen om rypebestanden som basiskartlegging i kombinasjon med innvilga prosjekt for utplassering av lyttebokser på våren (figur 2 under), og at fordelene vurderes som større enn ulempene. Undersøkelsene må gjøres i den perioden det er mest gunstig sommerstid for å registrere rypene, før jakten og utenom båndtvangstiden. Dette da det er krav til den beste miljøforsvarlige teknikk, og uheldige episoder må unngås. Krav til loggføring av uønska hendelser jfr. vilkår vil kunne bidra til å evaluere metoden.

Det legges til grunn ved vilkårssetting at det tas hensyn til naturmangfoldet og aktiviteter planlegges jamfør prinsipper for sporløs ferdsel i friluftslivet.

Forvalter vurderer at det er hjemmel for å gi dispensasjon på vilkår. Kartleggingen vurderes ikke til å stride mot verneformålet, da den er kortvarig, forbigående vil øke kunnskapen om lirype og fjellryper i området, og er ett-årig. Kunnskapen om fjellrypa og årsakene for bestandssvingningene er mangelfull og kartleggingen vil øke kunnskapen om dette.

Tiltaket vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig, så lenge det stilles relevante vilkår.

Vurdering

Forvalter kommer til at det kan gis tillatelse fra verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark jamfør Naturmangfoldlovens § 48 for 2024, utenom båndtvangstiden på gitte vilkår og ettårig. Vikår gis for å unngå og minimere eventuelle unødige forstyrrelser av dyrelivet. Tiltaket kan gjennomføres utenom båndtvangstiden og bør gjennomføres da jamfør

krav til miljøforsvarlig teknikk. Krav til loggføring av hund og førers bevegelser ved gps tracklogg, gjør at man kan føre stikkontroll for at vilkårene følges om å holde seg i definert område og minst 1 km unna fjellrevhi. Hunder som ikke jager rein og sau skal benyttes. Krav om sporløs ferdsel ivaretar at COAT prosjektet ikke belaster og påvirker området negativt i sum eller samlet over flere år og gir varige spor. Vilkår om rapport fra tiltaket ivaretar at forvaltningen kan dra nytte av kunnskapen som samles inn ved senere offentlige beslutninger for området, til nytte for forvaltningen av området.

Tiltaket vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller stride mot vernevedtakets formål og det innstilles på at det gis tillatelse. Dette innenfor rammen av de innstilte vilkår for vedtaket. Det vektlegges at det er gitt tillatelse til lyttebokser i området, og innsamla data vil øke kunnskapen av igangsatte overvåkningstiltak av naturmannfoldet i verneområdet.

Mottaker:

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark,
Postboks 700, 9815 Vadsø

Søknad om tillatelse til taksering av rype

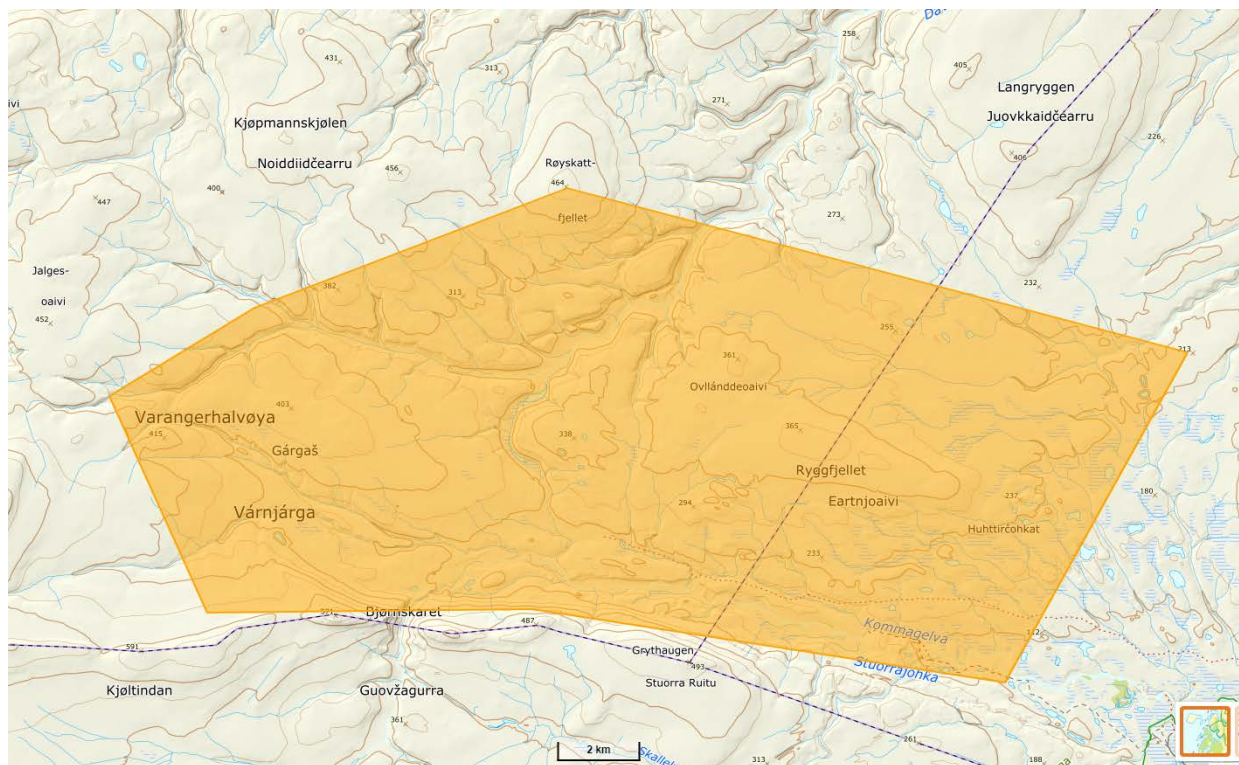
Bakgrunn

I forbindelse med prosjektet Klimaøkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra (COAT) ledet av UiT ønsker vi å gjøre taksering av ryper i prosjektområdet på Varangerhalvøya. Ryper og andre bakkehekkende fugler er i tilbakegang i mange nordlig områder. Samtidig er de av spesiell interesse for samfunnet og forvaltninga som populære høstbare arter. I COAT gjennomfører vi allerede vårtellingen av hekkebestandene til både lirype og fjellrype med automatiske lyttestasjoner. Disse monteres opp i april og samles inn i juli. Ryper har stort formeringspotensiale og legger vanligvis 10-12 egg hvert år. Altså vil antallet kyllinger som overlever til høsten ha stor betydning for bestanden når høstingen skjer. Derfor ønsker vi å supplere vårtakseringene med undersøkelser av kullstørrelse på høsten, kort tid før jaktseongen. Noen tall på kullstørrelse hos lirype får vi gjennom FeFo's årlig takseringslinjer. Men for å øke sikkerheten på disse estimatene og få bedre sammenfall i rom mellom vår- og høsttakseringene ønsker vi å supplere med noe ekstra høsttaksering i områdene hvor vårtakseringene gjennomføres. For fjellryper finnes ingen andre mål på kullstørrelse da de ikke er en del av FeFo's årlig overvåking. Vi ønsker derfor å gjennomføre taksering også av fjellrype.

Tiltak

Vi vil gjennomføre ekstra taksering i to områder som begge er knyttet til eksisterende overvåking av vårbestanden med lyttestasjoner. Det ene området ligger i Nesseby kommune på vestsiden av Vestre Jakobselv, og befinner seg utenfor nasjonalparken. Det andre området ligger i Båtsfjord- og Vardø kommune, i Komagdalen i nasjonalparken (Fig.1). I Komagdalen vil vi kun takserer fjellrype da FeFo allerede har eksisterende takseringslinjer for liryper i nærheten av dette området. Området deles inn i mindre «soner», som hver blir taksert én gang slik at viltet i området ikke forstyrres gjentatte ganger. For å få robuste estimat på kullstørrelse ønsker vi å oppnå et visst antall unike observasjoner. I Komagdalen er det i hovedsak Ryggfjellet som er fokusområde for taksering av fjellryper, men ved lavere rypetettheter ønsker vi også å ha mulighet til å takserer områder ved Gárgaš og søndre del av Røyskattfjellet for å innfri minsteantall observasjoner.

Takseringen vil foregå med stående fuglehund i det forhåndsbestemte området (se fig.1). Vi er kjent med fjellrevhiene i området og vil holde god avstand til disse. Taksørene vil notere lokasjon og kullstørrelsen når fuglene påtreffes. De lokale taksørene som bidrar i arbeidet har trening i å takserer ryper for FeFo, og vi vil utelukkende benytte godt dresserte hunder for å sikre at ingen fugler blir skadet. Takseringen vil skje i perioden 10. – 27. august, og taksering med hund tar normalt 3-5 dager I det omfang takseringen vil foregå før den ordinære båndtvangstiden er avsluttet (til og med 20. august), vil vi søke relevant kommune om dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsen.

Figur 1 Markert område (i oransje) viser hvor takseringen vil foregå i Komagdalen. Kartutsnitt fra www.norgeskartet.no.

På bakgrunn av det som er beskrevet over søker vi med dette tillatelse til å gjennomføre taksering av li- og fjellryper i overnevnte område (Fig. 1) i Varangerhalvøya Nasjonalpark i perioden 10. – 27. august. Prosjektet vil gå over flere år, så i den grad det er mulig, ønsker vi å søke om tillatelse for årene 2024 – 2027. For utfyllende opplysninger eller spørsmål ta gjerne kontakt med undertegnede.

Vi har allerede fått tillatelse fra grunneier til å gjennomføre takseringen på deres grunn i nevnte område i omsøkte periode (Tillatelse fra FeFo med referanse 23/1252 -2).

Vennlig hilsen

Marita Anti Strømeng
Forsker
UiT, Norges Arktiske Universitet
—
marita.a.stromeng@uit.no
411 05 514

Eivind Flittie Kleiven
Forsker
Norsk Institutt for Naturforskning
—
eivind.kleiven@nina.no
97657321

Universitetet I Tromsø - Norges Arktiske Universitet
Eivind Flittie Kleiven
Postboks 6050 Stakkevolla
9037 TROMSØ

GRUNNEIERS TILLATELSE TIL TAKSERING AV LI- OG FJELLRYPE - NESSEBY OG BÅTSFJORD KOMMUNER

Finnmarkseiendommen/Finnmárkkuopmodat (FeFo) viser til deres søknad av 05.06.2023 om grunneiers tillatelse til taksering av rype.

I forbindelse med prosjektet Klimamøkkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra (COAT) ledet av UiT, ønsker UiT/COAT å gjøre en omfattende taksering av ryper i prosjektområdet som et supplement til det som gjøres via utmarksavdelingen i FeFo.

I COAT gjennomføres allerede vårtellingen av hekkebestandene til både lirype og fjellrype med automatisk lyttestasjoner. Derfor ønsker COAT å supplere vårtakseringene med undersøkelser av kullstørrelse på høst, kort tid før jaktseasonen.

Noen tall på kullstørrelse hos lirype får COAT gjennom FeFos årlig takseringslinjer. Men for å øke sikkerheten på disse estimatene ønsker COAT å supplere med noe ekstrataksering i områdene hvor prosjektet gjennomføres. For fjellryper finnes ingen andre mål på kullstørrelse da de ikke er en del av FeFos årlige overvåking. COAT ønsker derfor å gjennomføre taksering også av fjellrype.

Taksering vil foregå med stående fuglehund i perioden 14.-27.08. i to områder som begge er knyttet til eksisterende overvåking av vårbestand med lyttestasjoner, jf kart over overvåkingsområdet nedenfor. I telefonsamtale med UiT ønskes en tillatelse på 5 år, til og med 27.08.2027.

FeFo forutsetter at områdene eies av Finnmarkseiendommen. Tiltaket innebærer ikke fysiske inngrep og er av midlertidig karakter, i en kort periode årlig. Av den grunn medfører tiltaket ikke endret bruk av utmark. Søknaden er vurdert til å være i tråd med Finnmarksloven § 1.

FeFo gir grunneiers tillatelse til taksering av fjell- og lirype i perioden 14.-27.08. fram til 27.08.2027 i områder vist i kartutsnitt, og under følgende vilkår:

- Metoden for taksering må være i tråd med allerede utprøvde og utformede metoder for taksering av hønsefugl med stående fuglehund. Se [Hønsefuglportalen](#) for metodikk.
- FeFo som grunneier skal ha tilgang til data/rapport fra gjennomføring, slik at FeFo kan nyttiggjøre resultatene i vår forvaltning.
- Hunder som benyttes i takseringen, må ha bestått aversjonsdressur, utstedt av godkjent instruktør.
- UiT/COAT må avklare tiltaket/takseringen med sau- og reindriftnæringen i området.

- UiT/COAT må selv søke om dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven.
- Når takseringen er ferdig for sesongen, må UiT/COAT fjerne alle unødvendige spor etter takseringen, slik at området blir tilbakeført i samme stand som tidligere.
- Det er UiT/COAT sitt ansvar å etterleve relevante lovbestemmelser og etterkomme eventuelle pålegg fra offentlige myndigheter.
- Eventuelle etterlatenskaper som kan ramme grunneier med pålegg om fjerning etter plan- og bygningsloven og forurensningslovgivningen er innehavers ansvar.

Ved spørsmål, kontakt saksbehandler Jim Einar Roska på telefon 91827756.

Med hilsen/Dearvvuođaiguin

Bjørn-Rikart Pedersen
Leder eiendomsavdelingen / Advokat

Jim Einar Roska
Eiendomsforvalter
Tel: 91827756

Dette dokumentet er elektronisk signert

Kopi til:

Båtsfjord Kommune
Unjargga Gielda Nesseby Kommune

Postboks 610
RÅDHUSET

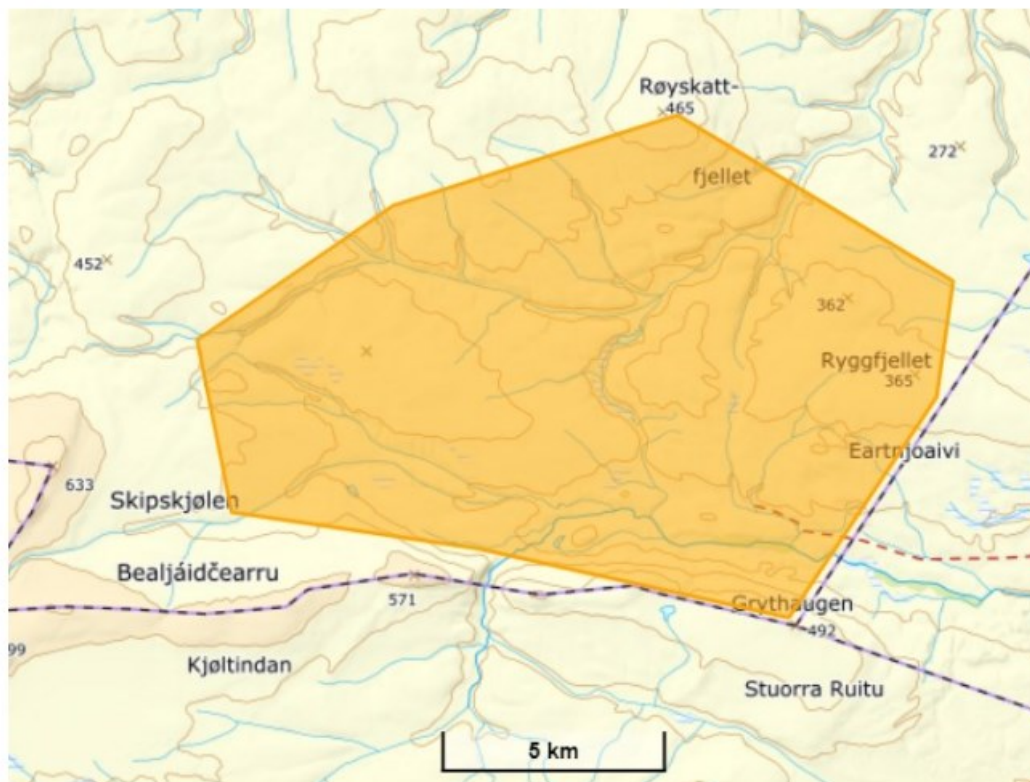
9991
9840

Båtsfjord
Varangerbotn

Kartutsnitt:

Figur 1 Markert område (i oransje) viser hvor takseringen vil foregå i Nesseby-området.

Figur 2 Markert område (i oransje) viser hvor takseringen vil foregå i Komagdalen.